

Załącznik nr 1 Program szkolenia praktycznego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, na podstawie którego następuje weryfikacja wniosku, o którym mowa w ust. 2 ustawy o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz niektórych innych ustaw

**Lekarz dentysta
STAŻ CZĄSTKOWY Z ZAKRESU
STOMATOLOGII ZACHOWAWCZEJ
Z ENDODONCJĄ**

Czas trwania stażu wynosi 5 tygodni.
Program stażu:

1. Poznanie zasad:
 - 1) organizacji promocji zdrowia jamy ustnej wśród społeczności lokalnej (mieszkańców wsi, gminy, dzielnicy), na której terenie funkcjonuje praktyka lub poradnia;
 - 2) organizacji i metod pracy indywidualnej praktyki lekarsko-dentystycznej lub poradni, w szczególności:
 - a) organizacji pracy gabinetu (ruch pacjentów, rejestracja, dokumentacja, sprawozdawczość, zasady wypisywania recept i skierowań na badanie diagnostyczne oraz na konsultacje specjalistyczne),
 - b) ergonomii pracy lekarza dentysty, pracy z asystentką na cztery ręce,
 - c) współdziałania z lekarzami i innymi pracownikami ochrony zdrowia,
 - d) metodologii zawierania kontraktów.
2. Rozpoznawanie, zapobieganie i leczenie:
 - 1) próchnicy zębów;
 - 2) zapaleń miazgi;
 - 3) martwicy i zgorzeli miazgi oraz chorób tkanek okołowierzchołkowych zęba;
 - 4) uszkodzeń niepróchnicowych tkanek zębów.
3. Opanowanie wykonywania następujących umiejętności i czynności:
 - 1) diagnozowania próchnicy (ze szczególnym uwzględnieniem oceny aktywności choroby, wykrywania

Appendix no. 1 The practical training agenda mentioned in the article 1(2), based on which the application mentioned in the article 2 of the amending law regarding the doctor and dental practitioner profession and any other laws is verified.

**Dental practitioner
PARTIAL INTERNSHIP IN
CONSERVATIVE DENTISTRY WITH
ENDODONTICS**

The duration of the internship is 5 weeks. The internship agenda:

1. Learning the rules:
 - 1) how to organise the oral cavity health promotion among the local community (village, municipality, district inhabitants), where the practice or clinic is operating;
 - 2) individual work organisation and methodology in medical and dental practice or clinic, especially:
 - a) organisation of the practice (clients, registration, records, reporting, rules of writing prescriptions and referrals to diagnostic examination and specialist consultations),
 - b) work ergonomics of dental practitioner, four-handed work with personal assistant,
 - c) cooperation with doctors and other health care workers,
 - d) methodology for making contacts.
2. Diagnosis, prevention and treatment:
 - 1) dental caries
 - 2) pulpitis
 - 3) dental necrosis, pulp gangrene and diseases of the periapical tissues of the tooth
 - 4) damage to noncarious tooth tissue.
3. Mastering the following skills and activities:
 - 1) diagnosing dental caries (with particular reference to the assessment of disease activity, diagnosis and classification of caries lesion diagnosis on the surface of artificial teeth);
 - 2) planning the procedure of preventive and curative of caries, with reference to individual factors of disease risk;
 - 3) the diagnostic procedure in case of toothaches of unclear location;

i kwalifikacji zmian próchnicowych na powierzchniach stychnych zębów); 2) planowania postępowania profilaktyczno-leczniczego próchnicy, z uwzględnieniem indywidualnych czynników ryzyka choroby; 3) postępowania diagnostycznego w przypadku bólu zębów o niejasnej lokalizacji; 4) leczenia próchnicy z zastosowaniem oszczędzających metod opracowania ubytku (metoda ART, tunelowa) i odpowiednich materiałów do wypełnień; 5) postępowania profilaktycznego i leczenia ubytków niepróchnicowego pochodzenia zmineralizowanych tkanek zęba (nadżerki nietypowe, ubytki typu abrazyjnego); 6) wykonywania zabiegów endodontycznych; 7) postępowania diagnostycznego i leczniczego w przypadku chorób miazgi i tkanek okołowierzchołkowych, ze szczególnym uwzględnieniem zębów wielokorzeniowych (ekstirpcja miazgi w znieczuleniu, leczenie kanałowe zębów z zainfekowaną miazgą, wypełnienie kanałów korzeniowych ćwiekami gutaperkowymi z użyciem różnych metod kondensacji, leczenie endodontyczne zębów z nieprawidłowościami anatomicznymi dotyczącymi liczby i przebiegu kanałów korzeniowych); 8) diagnostyki i postępowania leczniczego w uszkodzeniach tkanek zęba spowodowanych czynnikami abrazyjnymi lub chemicznymi; 9) diagnostyki i postępowania leczniczego w przypadku pourazowych uszkodzeń zębów stałych; 10) stosowania diagnostyki radiologicznej wewnątrz- i zewnątrzustnej oraz innych metod obrazowania;	4) caries treatment using cavity-saving methods (ART, tunnel method) and suitable restorative materials; 5) preventive procedure and treatment of cavities of noncarious origin mineralised tooth tissues (atypical erosions, abrasion-type cavities); 6) performing endodontic procedures 7) the diagnostic and curative procedure in case of pulp and periapical tissues diseases, with particular reference to multi-rooted teeth (pulp extirpation under anaesthesia, root canal treatment of teeth with infected pulp, filling of root canals with gutta-percha studs using various condensation methods, endodontic treatment of teeth with anatomical abnormalities concerning the number and course of root canals); 8) diagnosis and curative procedure of damage to tooth tissue caused by abrasive or chemical factors; 9) diagnosis and curative procedure of post-traumatic damage to permanent teeth; 10) use of intra- and extraoral radiological diagnostics and other imaging methods; 11) diagnosis and removal of tooth discolouration; 12) giving instructions on oral cavity hygiene, patient motivation and evaluation of the received results; 13) application of professional methods for the prevention of caries and gingivitis (professional tartar removal, mechanical plaque removal, application of fluoride varnishes and gels, application of chlorhexidine varnishes and fissure sealers); 14) planning and evaluation of the results of health education in different groups of population. 4. Training in HIV prevention, diagnosis and treatment of AIDS: 1 day (5 hours of lectures): 1) epidemiology of HIV infection and AIDS; 2) basic information on the structure of HIV and diagnosis of infection;
---	--

11)diagnozowania i usuwania przebarwień zębów; 12)prowadzenia instruktażu higieny jamy ustnej i motywacji chorego oraz oceny uzyskanych efektów; 13)stosowania profesjonalnych metod profilaktyki próchnicy i zapaleń dziąseł (profesjonalne usuwanie kamienia nazębnego, mechaniczne usuwanie płytki nazębnej, stosowanie lakierów i żeli fluorkowych, stosowanie lakierów chlorheksydynowych i uszczelniaaczy bruzd); 14)planowania i oceny efektów edukacji prozdrowotnej w różnych grupach populacji. 1. Szkolenie w zakresie profilaktyki zakażeń HIV, diagnostyki i leczenia AIDS: 1 dzień (5 godzin wykładów): 1) epidemiologia zakażeń HIV i AIDS; 2) podstawowe wiadomości o budowie wirusa HIV i wykrywaniu zakażeń; 3) wybrane zagadnienia HIV/AIDS w ujęciu nauk medycznych; 4) elementy poradnictwa i opieki medycznej nad kobietą zakażoną HIV lub chorą na AIDS; 5) poradnictwo przed testem i po teście; 6) strategia leczenia antyretrowirusowego zakażonych HIV i chorych na AIDS; 6) etyczne i prawne aspekty HIV i AIDS; 8) elementy komunikowania się w relacjach lekarz - pacjent zakażony HIV i chory na AIDS. STAŻ CZĄSTKOWY Z ZAKRESU STOMATOLOGII DZIECIĘCEJ Czas trwania stażu wynosi 5 tygodni. Program stażu: 1. Poznanie zasad: 1) adaptacji dziecka do zabiegów dentystycznych; 2) postępowania z dziećmi specjalnej troski. 2. Rozpoznawanie, zapobieganie i leczenie: 1) próchnicy w uzębieniu mlecznym; 2) próchnicy w uzębieniu stałym; 3) chorób miazgi zębów mlecznych oraz zębów stałych w różnych stadiach rozwoju zębów;	3) selected issues of HIV/AIDS in terms of medical science; 4) elements of guidance and medical care of HIV-infected woman or woman with AIDS; 5) guidance before and after the test; 6) strategy of antiretroviral treatment of HIV infected and AIDS patients; 6) ethical and legal aspects of HIV and AIDS; 7) elements of communication in the relationship between a doctor and a patient infected with HIV and AIDS. PARTIAL INTERNSHIP IN PAEDIATRIC DENTISTRY The duration of the internship is 5 weeks. Internship programme: 1. Learning the rules of: 1) adaptation of the child to dental procedures; 2) dealing with children with special needs. 2. Diagnosis, prevention and treatment: 1) caries in the deciduous dentition; 2) caries in the permanent dentition; 3) pulp diseases of deciduous teeth and permanent teeth at different stages of tooth development; 4) periontium and oral mucosa diseases in developmental age. 3. Procedure in case of post-traumatic damage to deciduous teeth, as well as permanent teeth with uncompleted and completed root development (clinical and radiographic diagnosis, conditions of treatment procedures, control examinations with assessment of root development). 4. Mastering the following skills and activities: 1) assessment of a tooth age; 2) diagnosing disorders and developmental defects in deciduous and permanent dentition; 3) diagnosing the caries of deciduous and permanent dentition with the evaluation of activity and individual factors of caries risk; 4) planning and performing of professional preventive operations of deciduous and permanent dentition 4) caries treatment of deciduous and permanent dentition using cavity-
--	--

4) chorób przyzębia i błony śluzowej jamy ustnej w wieku rozwojowym. 3. Postępowanie w pourazowym uszkodzeniu zębów mlecznych, a także zębów stałych z niezakończonym oraz zakończonym rozwojem korzenia (diagnostyka kliniczna i radiologiczna, uwarunkowania procedur leczniczych, badania kontrolne z oceną rozwoju korzenia). 4. Opanowanie wykonywania następujących umiejętności i czynności: 1) oceny wieku zębowego; 2) diagnozowania zaburzeń oraz wad rozwojowych w uzębieniu mlecznym i stałym; 3) diagnozowania próchnicy w zębach mlecznych i w zębach stałych wraz z oceną aktywności oraz indywidualnych czynników ryzyka choroby próchnicowej; 4) planowania i wykonywania profesjonalnych zabiegów profilaktycznych w zębach mlecznych i w zębach stałych; 5) leczenia próchnicy w zębach mlecznych i w zębach stałych wraz z oszczędzającymi metodami opracowania ubytków oraz zastosowaniem właściwych materiałów do wypełnień; 6) postępowania leczniczego w chorobach miazgi zębów mlecznych; 7) leczenia chorób miazgi w zębach stałych z niezakończonym oraz zakończonym rozwojem korzenia; 8) postępowania w pourazowych uszkodzeniach zębów stałych z niezakończonym oraz zakończonym rozwojem korzeni; 9) wykonywanie zabiegów endodontycznych; 10) zastosowania oraz interpretacji badań radiologicznych zewnątrzustnych i wewnątrzustnych. STAŻ CZĄSTKOWY Z ZAKRESU CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ Czas trwania stażu wynosi 4 tygodnie. Program stażu:	saving methods and suitable restorative materials; 5) curative procedure in case of pulp diseases of deciduous dentition; 6) treatment of pulp diseases of permanent dentition with uncompleted and completed root development; 7) procedure in case of post-traumatic damage to permanent dentition with uncompleted or completed root development; 8) performing endodontic procedures; 9) application and interpreting intra- and extraoral radiological examinations. PARTIAL INTERNSHIP IN DENTAL SURGERY The duration of the internship is 4 weeks. Internship programme: 1. Mastering the rules: 1) local surficial, infiltration and block anaesthesia; 2) children's and adults' teeth extraction 3) gouging and separation of tooth roots; 4) diagnosis and procedure in case of oral cavity, facial and neck tissue inflammation; 5) contemporary antibiotic therapy in the treatment of oral cavity, facial and neck tissue inflammation; 6) oncology prevention, rules of cancer diagnosis and basic diagnostic methods; 7) prevention of hepatotropic and HIV infections in dental surgery; 8) first aid in post-traumatic dental and facial skeleton injuries 2. Diagnosis, differentiation and rules of treatment of: 1) cysts; 2) diseases of the temporomandibular joint; 3) early and late complications following tooth extraction; 4) neuralgia. 3. Mastery of the following skills and activities: 1) applications of radiological and ultrasound examinations in dental surgery;
--	--

1. Opanowanie zasad:
 - 1) znieczulenia miejscowego powierzchniowego, nasiękowego i przewodowego;
 - 2) usuwania zębów u dzieci i dorosłych;
 - 3) dłutowania i separacji korzeni zębów;
 - 4) diagnostyki i postępowania w zapaleniu tkanek jamy ustnej, twarzy i szyi;
 - 5) współczesnej antybiotykoterapii w leczeniu zapaleń tkanek jamy ustnej, twarzy i szyi;
 - 6) profilaktyki onkologicznej, zasad rozpoznawania choroby nowotworowej i podstawowych metod diagnostycznych;
 - 7) profilaktyki zakażeń wirusami hepatotropowymi i HIV w chirurgii stomatologicznej;
 - 8) pierwszej pomocy w pourazowych obrażeniach zębów i czaszki twarzowej.
2. Rozpoznawanie, różnicowanie i zasady leczenia:
 - 1) torbieli;
 - 2) chorób stawu skroniowo-żuchwowego;
 - 3) wczesnych i późnych powikłań po usunięciu zębów;
 - 4) nerwobóli.
3. Opanowanie następujących umiejętności i czynności:
 - 1) zastosowania badań radiologicznych i ultrasonograficznych w chirurgii stomatologicznej;
 - 2) znieczulenia nasiękowego i przewodowego zewnątrzustnego i wewnątrzustnego w zakresie części twarzowej czaszki;
 - 3) wykonania ekstrakcji zębów jedno- i wielokorzeniowych;
 - 4) wykonania zabiegu chirurgicznego zaopatrzenia zębodołu po ekstrakcji zębów;
 - 5) wykonania odbarczenia przez nacięcie ropni zębopochodnych wewnątrzustnych.

**STAŻ CZĄSTKOWY Z ZAKRESU
PROTETYKI STOMATOLOGICZNEJ**

Czas trwania stażu wynosi 4 tygodnie.
Program stażu:

1. Poznanie zasad:

- 2) Extraoral and intraoral infiltration and regional anaesthesia of the craniofacial region;
- 3) performing extractions of single- and multi-rooted teeth;
- 4) to carry out surgical treatment of the alveolus after tooth extraction;
- 5) performing decompression by incision of intraoral dental abscesses.

**PARTIAL INTERNSHIP IN DENTAL
PROSTHETICS**

The duration of the internship is 4 weeks.
Internship programme:

1. Learning the principles of:
 - 1) diagnostics and planning of prosthetic treatment in simple clinical cases;
 - 2) cooperation between the doctor and the technical laboratory;
 - 3) treatment of simple clinical cases with fixed prostheses (crown and crown-root inlays and cast prosthetic crowns) and removable plate prostheses, partial and complete;
 - 4) making temporary restorations;
 - 5) repairing damaged prosthetic restorations.
2. Mastering the clinical skills and activities required in the clinical application of dental crown and crown-root inlays, cast crowns and plate partial and complete dentures, as well as the repair of the abovementioned dentures.

**PARTIAL INTERNSHIP IN
PERIODONTOLOGY AND MUCOSAL
DISEASE**

The duration of the internship is 2 weeks.
Internship programme:

1. Learning:
 - 1) principles of diagnosis, prevention and treatment of periodontitis;
 - 2) methods to control the local causal factors of periodontal disease;
 - 3) principles for assessing the outcome of primary treatment in periodontal disease.
 - 4) Diagnostic and therapeutic management of oral mucosal diseases of aetiology bacterial, viral and fungal.

1) diagnostyki i planowania leczenia protetycznego w prostych przypadkach klinicznych; 2) współpracy lekarza z pracownią techniczną; 3) leczenia prostych przypadków klinicznych z zastosowaniem protez stałych (wkładów koronowych i koronowo-korzeniowych i lanych koron protetycznych) oraz płytowych protez ruchomych, częściowych i całkowitych; 4) wykonania uzupełnień tymczasowych; 5) naprawy uszkodzonych uzupełnień protetycznych. 2. Opanowanie umiejętności i czynności klinicznych niezbędnych podczas zastosowania klinicznego wkładów koronowych i koronowo-korzeniowych, koron lanych oraz płytowych protez częściowych i całkowitych, jak również naprawy wyżej wymienionych protez. STAŻ CZĄSTKOWY Z ZAKRESU PERIODONTOLOGII I CHOROBY BŁONY ŚLIZOWEJ Czas trwania stażu wynosi 2 tygodnie. Program stażu: 1. Poznanie: 1) zasad diagnozowania, zapobiegania i leczenia zapaleń przyzębia; 2) sposobów kontroli miejscowych czynników przyczynowych chorób przyzębia; 3) zasad oceny wyników leczenia podstawowego w chorobach przyzębia. 2. Postępowanie diagnostyczne i lecznicze w chorobach błony śluzowej jamy ustnej o etiologii bakteryjnej, wirusowej i grzybiczej. 3. Opanowanie następujących umiejętności: 1) oceny stanu klinicznego i radiologicznego przyzębia (głębokość kieszonek, stopień rozchwiania zębów, zaawansowanie choroby w okolicy międzykorzeniowej zębów, krwawienie z kieszonki dziąsłowej, obecność płytki bakteryjnej, interpretacja	2. Mastering the following skills: 1) assessment of the clinical and radiological condition of the periodontium (depth of pockets, degree of tooth loosening, progression of disease in the inter-root area of the teeth, bleeding from the gingival pocket, presence of bacterial plaque, interpretation of periodontal radiographs); 2) methods of motivation and hygiene instruction in people with advanced periodontitis; 3) performing supragingival and subgingival scaling in patients with moderate periodontitis advanced; 4) correction of other local aetiological factors of gingivitis and periodontitis; 5) interpretation of laboratory results. PARTIAL INTERNSHIP IN ORTHODONTICS The duration of the internship is 3 weeks. Internship programme: 1. Assessment of indications for prevention or orthodontic treatment, including: information to the patient on indications for treatment, methods applied, treatment commencement time, duration of treatment and limitations. 2. Principles of contemporary preventive management. 3. Mastering the following activities and skills: 1) diagnostic management of acquired malocclusion: a) clinical examination with assessment of oral organ function, b) indications for ordering additional tests, including X-rays; 2) making of diagnostic models, determination of habitual bite pattern, indirect bite assessment based on models; 3) analysis of roentgenograms: orthopantomographic and distance lateral head; 4) treatment during deciduous and mixed dentition with standard appliances or orthodontic prostheses; 5) assisting in the treatment of malocclusion;
---	---

obrazów radiologicznych przyzębia); 2) metod motywacji i instruktażu higieny u osób z zaawansowanym zapaleniem przyzębia; 3) wykonania skalingu nad- i poddziąsłowego u osób z zapaleniem przyzębia o umiarkowanym zaawansowaniu; 4) korekty innych miejscowych czynników etiologicznych zapaleń dziąseł i przyzębia; 5) interpretacji wyników badań laboratoryjnych. STAŻ CZĄSTKOWY Z ZAKRESU ORTODONCJI Czas trwania stażu wynosi 3 tygodnie. Program stażu: 1. Ocena wskazań do zapobiegania lub leczenia ortodontycznego, w tym: informacja dla pacjenta o wskazaniach do leczenia, stosowanych metodach, czasie rozpoczęcia leczenia, okresie trwania leczenia oraz o ograniczeniach. 2. Zasady współczesnego postępowania profilaktycznego. 3. Opanowanie następujących czynności i umiejętności: 1) postępowanie diagnostyczne w nabytych wadach zgryzu: a) badanie kliniczne z oceną czynności narządów jamy ustnej, b) wskazania do zlecenia badań dodatkowych, w tym rentgenogramów; 2) wykonanie modeli diagnostycznych, ustalenie wzorca zgryzu nawykowego, pośrednia ocena zgryzu na podstawie modeli; 3) analiza rentgenogramów: ortopantomograficznych i odległościowych bocznych głowy; 4) leczenie w okresie uzębienia mlecznego i mieszanego z użyciem standardowych aparatów lub protez ortodontycznych; 5) asystowanie podczas leczenia wad zgryzu; 6) wykonanie procedur niezbędnych do naprawy zdejmowanego aparatu ortodontycznego w przypadku uszkodzenia;	5) performing the procedures necessary to repair removable orthodontic appliances in the event of damage; 6) removal of fixed orthodontic appliance components in case of damage. COURSE IN EMERGENCY MEDICAL SERVICES Course duration: 1 week. Purpose of the course: to extend theoretical knowledge and acquire practical skills for dealing with health and life emergencies. Course programme: 1. Learning contemporary principles of emergency medicine organisation and the organisational principles and functioning of hospital emergency departments. 2. Learning the organisation of the ambulance service. 3. Learning the management of health or life emergencies in the pre-hospital setting.
---	---

- 7) zdjęcie elementów stałego aparatu ortodontycznego w przypadku uszkodzenia.

**KURS W DZIEDZINIE
RATOWNICTWA MEDYCZNEGO**

Czas trwania kursu: 1 tydzień. Cel kursu: pogłębienie wiedzy teoretycznej i przyswojenie praktycznych umiejętności postępowania w stanach nagłego zagrożenia zdrowia i życia.

Program kursu:

1. Poznanie współczesnych zasad organizacji medycyny ratunkowej oraz zasad organizacyjnych i funkcjonowania szpitalnych oddziałów ratunkowych.
2. Poznanie organizacji pracy pogotowia ratunkowego.
3. Poznanie zasad postępowania w stanach nagłego zagrożenia zdrowia lub życia w warunkach przedszpitalnych.